

TÁRSADALOMFÖLDRAJZI FOLYAMATOK
KELET-KÖZÉP-EURÓPÁBAN: PROBLÉMÁK,
TENDENCIÁK, IRÁNYZATOK

Nemzetközi földrajzi konferencia
Beregszász, 2020. március 26–27.

Tanulmánykötet

1. kötet

СОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ
В СХІДНО-ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ: ПРОБЛЕМИ,
ТЕНДЕНЦІЇ, НАПРЯМИ

Міжнародна наукова географічна конференція
Берегове, 26–27 березня 2020 року

Збірник наукових робіт

Том 1

HUMAN GEOGRAPHICAL PROCESSES
IN EAST CENTRAL EUROPE: PROBLEMS,
TENDENCIES AND TRENDS

International Geographical Conference
Berehove, March 26–27, 2020

Selected papers

Volume 1

II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA

**TÁRSADALOMFÖLDRAJZI FOLYAMATOK
KELET-KÖZÉP-EURÓPÁBAN: PROBLÉMÁK,
TENDENCIÁK, IRÁNYZATOK**

Nemzetközi földrajzi konferencia
Beregszász, 2020. március 26–27.

Tanulmánykötet

1. kötet

„RIK-U” Kft.

Ungvár

2020

УДК (ЕТО): 911.3(4-11)(4-191.2)
T– 32

A kétkötetes kiadvány a Beregszászban, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán 2020. március 26–27-re tervezett, de a koronavírus-járvány miatt bevezetett karantén következtében elhalasztott *Társadalomföldrajzi folyamatok Kelet-Közép-Európában: problémák, tendenciák, irányzatok* című nemzetközi földrajzi konferenciára beküldött előadások anyagát tartalmazza.

Készült a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Kiadói Részlege és Földtudományi és Turizmus Tanszéke közreműködésével.

Szerkesztőbizottság: *Berghauer Sándor, Dávid Lóránt Dénes, Dnyisztrjanszkij Miroszlav, Fodor Gyula, Gergely Livia, Gönczy Sándor, Izsák Tibor, Mocá Andrij, Molnár D. István, Molnár József, Nagy Tibor, Oláh Natália, Papp Géza, Sass Enikő, Sesuka Halina, Tóth Attila, Vince Tímea, Virván Olga*

Műszaki szerkesztés: *Dobos Sándor*

Tördelés: *Dobos Sándor, Orbán Melinda, Tótin Viktória*

Korrektúra: *Kordonec Oleksandr, Pusztai-Tárczy Beatrix, Sin Edina, Vrabely Tamás*

Borítóterv: *Molnár D. István*

ETO-besorolás: *a II. RF KMF Apáczai Csere János Könyvtára*

A kiadásért felelnek: *Orosz Ildikó, Dobos Sándor*

A kötetben található tanulmányokat
a nemzetközi földrajzi konferencia Tudományos Tanácsa lektorálta.

A közölt tanulmányok tartalmáért a szerzők a felelősek.

A kiadvány tartalmát az „Unicheck”
online plágium-ellenőrző program segítségével ellenőriztük.

**A konferenciát és a kiadvány megjelenését
Magyarország kormánya, továbbá a Nemzetstratégiai Kutatóintézet támogatta:**

Kiadó és nyomdai munkák: „RIK-U” Kft.
88 000 Ungvár, Gagarin u. 36. E-mail: print@rik.com.ua
Felelős vezető: Sztanyisevszkij Jevgen

ISBN 978-617-7868-12-4
ISBN 978-617-7868-13-1 (T. 1)

© A szerzők, 2020
© A szerkesztőbizottság, 2020
© II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, 2020

ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ф. РАКОЦІ ІІ

**СОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ
В СХІДНО-ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ: ПРОБЛЕМИ,
ТЕНДЕНЦІЇ, НАПРЯМИ**

Міжнародна наукова географічна конференція
Берегове, 26–27 березня 2020 року

Збірник наукових робіт

Том 1

ТОВ «РІК-У»

Ужгород

2020

УДК: 911.3(4-11)(4-191.2)
Т– 32

Двотомний збірник містить матеріали доповідей міжнародної наукової географічної конференції *Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями*, яка мала відбутися 26–27 березня 2020 року в Закарпатському угорському інституті ім. Ф. Ракоці ІІ (м. Берегове), однак через епідемію коронавірусу та запровадження карантину була відкладена.

Підготовлено Видавничим відділом спільно з кафедрою географії та туризму Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці ІІ

Редакційна колегія: *Олександр Бергхауер, Лорант-Дейнеш Давід, Мирослав Дністрянський, Дюло Фодор, Лівія Гергей, Шандор Генці, Тібор Іжак, Андрій Моца, Стефан Молнар Д., Йосип Молнар, Тібор Нодь, Наталія Олаг, Гейзо Папп, Еники Шаш, Галина Щука, Атілла Товт, Тімео Вінце, Ольга Вірван*

Технічне редагування: *Олександр Добош*

Верстка: *Вікторія Товтін, Мелінда Орбан, Олександр Добош*

Коректура: *Беатрікс Пустой-Гарці, Едіна Шін, Олександр Кордонець, Томаш Врabelь*

Обкладинка: *Стефан Молнар Д.*

УДК: *Бібліотечно-інформаційний центр “Опацої Черє Янош” при ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ*

Відповідальні за випуск: *Ільдико Орос, Олександр Добош*

Матеріали видання рецензовані Науковою радою міжнародної наукової географічної конференції.

За зміст опублікованих статей відповідальність несуть автори.

Матеріали збірника були перевірені на наявність збігів і запозичень сервісом «Unicheck».

Проведення конференції та друк видання здійснено за підтримки уряду Угорщини й Інституту національних стратегічних досліджень:

Видавництво та поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»
вул. Гагаріна 36, м. Ужгород, 88 000. Електронна пошта: print@rik.com.ua
Генеральний директор: Євген Станішевський

ISBN 978-617-7868-12-4

ISBN 978-617-7868-13-1 (Т. 1)

© Автори, 2020

© Редакційна колегія, 2020

© Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ, 2020

FERENC RÁKÓCZI II TRANSCARPATHIAN HUNGARIAN
COLLEGE OF HIGHER EDUCATION

**HUMAN GEOGRAPHICAL PROCESSES
IN EAST CENTRAL EUROPE: PROBLEMS,
TENDENCIES AND TRENDS**

International Geographical Conference
Berehove, March 26–27, 2020

Selected papers

Volume 1

“RIK-U” LLC
Uzhhorod
2020

УДК (UDC): 911.3(4-11)(4-191.2)
T- 32

The two-volume publication contains the speeches submitted for the international geographical conference under the title *Human geographical processes in East Central Europe: problems, tendencies and trends* that was to be held in Berehove, at Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education on 26–27 March 2020, but was postponed due to the quarantine preventive measures introduced as a result of coronavirus epidemic.

Prepared at the Publishing Department of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education in cooperation with the Department of Geography and Tourism

Editorial Board: *Sándor Berghauer, Lóránt Dénes Dávid, Myroslav Dnistrians'kiy, Gyula Fodor, Lívia Gergely, Sándor Gönczy, Tibor Izsák, Andriy Motsa, István Molnár D., József Molnár, Tibor Nagy, Natália Oláh, Géza Papp, Enikő Sass, Halyna Shchuka, Attila Tóth, Tímea Vince, Olga Virván*

Technical editing: *Sándor Dobos*

Page proof: *Melinda Orbán, Sándor Dobos, Viktória Tótin*

Proof-reading: *Beatrix Pustai-Tárczy, Edina Sin, Oleksandr Kordonec, Tamás Vrabely*

Cover design: *István Molnár D.*

Universal Decimal Classification (UDC): *Apáczai Csere János Library of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education*

Responsible for publishing: *Ildikó Orosz, Sándor Dobos*

The research papers of the volume were proofread by the Scientific Council of the international geographical conference.

Authors are responsible for the content of the research papers.

The content of the research papers was checked by Unicheck Plagiarism Checker Service and Plugin.

**The conference and the publication of the research papers
sponsored by the government of Hungary and the Research Institute for National Strategy:**

Publishing and printing: "RIK-U" LLC
Gagarin Street 36, 88 000 Uzhhorod, Ukraine. E-mail: print@rik.com.ua
Responsible manager: Jevgen Stanyisevskiy

ISBN 978-617-7868-12-4

ISBN 978-617-7868-13-1 (T. 1)

© Authors, 2020

© Editorial Board, 2020

© Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, 2020

TARTALOM / ЗМІСТ / CONTENT

1. KÖTET / TOM 1 / VOLUME 1

ELŐSZÓ	23
ПЕРЕДМОВА.....	24
PREFACE	25
ПЕРЕДМОВА.....	26
ELŐSZÓ	27
PREFACE	28
<i>Plenáris előadások / Пленарні доповіді / Plenary Presentations</i>	<i>29</i>
Маруняк Є. О.: РЕГІОНАЛЬНА НЕРІВНІСТЬ ТА РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА: ПОШУК БАЛАНСУ	31
Мезенцев К. – Проватар Н.: НЕОДНОЗНАЧНІ ПРИМІСЬКІ ПРОСТОРИ: РОЗШИРЕННЯ ЧИ ЗВУЖЕННЯ ПОВСЯКДЕННИХ ПРАКТИК?	41
Руденко Л. Г. – Дронова О. Л.: ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НАПРЯМКИ ВПРОВАДЖЕННЯ І ЗАВДАННЯ ГЕОГРАФІЇ	47
<i>Népesség- és társadalomföldrajz / Географія населення та соціальна географія / Population and Social Geography</i>	<i>53</i>
Bagdi, Róbert: ETHNIC MINORITIES AND THEIR LANGUAGE IN HUNGARIAN COUNTY SEATS – THE CENSUS OF 2011	55
Berki, Márton – Sivadó, Brigitta: SECULARIZATION OR A RELIGIOUS REVIVAL? – RELIGIOSITY IN DUNAÚJVÁROS AND KAZINCBARCIKA DURING AND AFTER SOCIALISM.....	65
Dancs György: DEMOGRÁFIAI HELYZETKÉP ÉSZAKKELET-MAGYARORSZÁGON AZ 1831-ES KOLERAJÁRVÁNY IDEJÉN.....	73

<i>Дністрянський М. С.:</i> ОСНОВНІ ЕТАПИ ЗАСЕЛЕННЯ ГІРСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ.....	83
<i>Dusek Tamás:</i> AZ OKOSVÁROSOK KOMPLEX MUTATÓSZÁMAINAK TARTALMI ÉS MÓDSZERTANI KÉRDÉSEI.....	91
<i>Egri Zoltán – Uzzoli Annamária:</i> AZ EGÉSZSÉGEGYENLŐTLENSÉGEK NÉHÁNY ÖSSZEFÜGGÉSE A TÁRSADALMI-GAZDASÁGI EGYENLŐTLENSÉGEKKEL MAGYARORSZÁGON.....	99
<i>Fabula, Szabolcs – Ilcsikné Makra, Zsófia – Pál, Viktor – Lados, Gábor – Boros, Lajos:</i> MIGRATION INTENTIONS AND MOTIVES OF HEALTH WORKERS AND MEDICAL STUDENTS – A COUNTRY CASE STUDY FROM HUNGARY	107
<i>Гукалова І. В.:</i> ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНИЙ КОНТЕКСТ ОСМИСЛЕННЯ ПЕРЕДУМОВ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ	115
<i>Гаврилюк О.:</i> СОЦІАЛЬНА НЕРІВНІСТЬ У РАДЯНСЬКОМУ РОЗПОДІЛІ ЖИТЛА – ВІД СТАЛІНІЗМУ ДО РОЗВИНЕНОГО СОЦІАЛІЗМУ. РЕЗУЛЬТАТИ ПОЛЬОВОЇ РОБОТИ У МІСТІ ДНІПРО [ЕКС ДНІПРОПЕТРОВСЬК], УКРАЇНА	123
<i>Лейберюк О. М.:</i> МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОСТОРОВИХ БАЗ ДАНИХ ДЕМОГРАФІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК НАСЕЛЕННЯ.....	133
<i>Molnár D. István:</i> A KÖZIGAZGATÁSI TÉRFELOSZTÁS VÁLTOZÁSAI KÁRPÁTALJÁN UKRAJNA FÜGGETLENNÉ VÁLÁSÁT KÖVETŐEN.....	139
<i>Molnár József:</i> MÓDSZEREK A NÉPESSÉG ELHELYEZKEDÉSE, ILLETVE A NÉPSŰRŰSÉG TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSÁRA – KÁRPÁTALJA PÉLDÁJÁN.....	147
<i>Obádovics Csilla:</i> NÉPESEDÉSI FOLYAMATOK KÜLÖNBSEGEI A KÁRPÁT-MEDENCE NÉHÁNY ORSZÁGÁBAN	157
<i>Patkós Csaba – Tóth Antal:</i> MAGYAR FIATALOK MIGRÁCIÓJA EMPIRIKUS KUTATÁSOK TÜKRÉBEN	167

Підгрушній Г. П. – Сікорська Л. Б.: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ НАСЕЛЕННЯ МІСТ УКРАЇНИ	177
Поливач К. А.: МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЯВЛЕННЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО КАРКАСУ УКРАЇНИ	185
Пугач С. О. – Мезенцев К. В.: ПРОСТОРОВІ ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-МЕРЕЖ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	193
Rigóczy Csaba: A VÁROSI OTTHON-ATTITÚD VIZSGÁLATA	201
Siskáné Szilasi Beáta – Halász Levente: A KELET- ÉS KÖZÉP-EURÓPAI GAZDASÁGI ALAPÚ KIVÁNDORLÁS MINT ÉLETSTRATÉGIA – A SZUBJEKTÍV JÓL-LÉT SZINTJEI KÜLFÖLDÖN.....	211
Tolnai Gábor: KELET-KÖZÉP-EURÓPAI FŐVÁROSOK VÍZPARTI MEGÚJULÁSA BUDAPEST, BELGRÁD ÉS KIJEV PÉLDÁJÁN	221
Tuza Benedek: BELSŐ-ERZSÉBETVÁROS TÁRSADALMI KONFLIKTUSAI	231
Veselicz Adél: A LEADER HELYI AKCIÓCSOPORTOK MŰKÖDÉSÉNEK VIZSGÁLATA TERÜLETI EGYENLŐTLENSÉGI INDEXEK SEGÍTSÉGÉVEL.....	241
Вірван О. О.: ГЕНДЕРНИЙ АНАЛІЗ ДЕПУТАТСЬКИХ КОРПУСІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ БЕРЕГІВСЬКОГО РАЙОНУ	251
<i>Régiók és határok / Regioni та кордони / Regions and Borders.....</i>	257
Bodó, Pál Bence: EXTERNAL DEBT ACCUMULATION IN KYRGYZSTAN.....	259
Cserniczkó István: HOL A HATÁR, AVAGY MEDDIG TART EGY NYELVTERÜLET? EGY DIALEKTUSKONTINUUM ÖNÁLLÓ NYELVEKRE OSZTÁSÁNAK PROBLÉMÁI.....	269
Elekes Tibor – Szilágyi Ferenc: A HABSBERG BIRODALOM TÉRSZERVEZÉSI KÍSÉRLETEI DÉLKELET-ERDÉLYBEN	279

Hajdú Zoltán: TÉRKÖZÖSSÉGI, ÉRDEKKÖZÖSSÉGI, „SORS-KÖZÖSSÉGI” ÁLLAMCSOPORTOK FORMÁLÓDÁSA AZ EURÓPAI UNIÓ KELETI TÉRSÉGÉBEN.....	289
Kozma, Dorottya Edina: COMPOSITE SUSTAINABLE DEVELOPMENT INDICATORS IN CASE OF 28 EUROPEAN UNION MEMBER STATES.....	299
Кравцова І. В.: ГЕОГРАФІЧНИЙ ФЕНОМЕН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЄВРОПИ	309
Szabó Pál: FOGYASZTÁSFÖLDRAJZI DIMENZIÓK A POSZT-SZOCIALISTA TÉRSÉGBEN	317
Склярська О. І.: ЕЛЕКТОРАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ У ПРИКОРДОННИХ ЕТНІЧНО НЕОДНОРІДНИХ РАЙОНАХ УКРАЇНИ.....	327
<i>Nemzeti kisebbségek által lakott térségek társadalmi és gazdasági pozíciói Kelet- és Közép-Európában / Соціальні та економічні позиції регіонів із компактним проживанням національних меншин у Східній та Центральній Європі / Social and Economic Positions of the Regions Inhabited with Ethnic Minorities in Central and Eastern-Europe</i>	335
Körmöczi Gábor: A NÉPI KULTÚRA TÁMOGATÁSPOLITIKÁJÁNAK TERÜLETI ASPEKTUSAI MAGYARORSZÁGON ÉS ROMÁNIÁBAN A CSÓRI SÁNDOR ALAP FINANSZÍROZÁSAINAK TÜKRÉBEN	337
Linc Annamária: A MAGYAR–UKRÁN HATÁRON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSEK LEHETŐSÉGEI ÉS KORLÁTAI.....	347
Samu István – Kulcsár László: ÖSSZENŐ, AMI ÖSSZETARTOZIK. A TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI KAPCSOLATOK REKONSTRUKCIÓJA KÉT IPOLY MENTI FALUBAN A FOLYÓ SZEMKÖZTI OLDALÁN	355
Szalkai Gábor: SZIMBOLIKUS HARCOK A KÁRPÁTOK ÁTJÁRÓIBAN.....	365
Tőzsér Anett: A MAGYAR TURIZMUS KÁRPÁT-MEDENCEI SZINTŰ KITERJESZTÉSÉNEK INDOKOLTSÁGA ÉS LEHETŐSÉGEI.....	373

2. KÖTET / TOM 2 / VOLUME 2

<i>Turizmus / Туризм / Tourism</i>	407
Алієв В. В.: СПЕЦИФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	409
Аріон О. В. – Бричук М. С.: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МИС- ЛИВСЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	415
Чернишова Т. М.: SWOT-АНАЛІЗ ТА СТРАТЕГІЧНІ АЛЬ- ТЕРНАТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	425
Elekes Tibor – Kápolnási Zsolt: AZ AGYAGFALVA EMLÉK- HÁZ IDEGENFORGALMI JELENTŐSÉGE, OKTATÁ- SI-NEVELÉSI LEHETŐSÉGEI.....	431
Gyuricza László – Szabó Balázs Attila: A MAGYARORSZÁ- GI SKANZENEK IDEGENFORGALMI SZEMPONTÚ VIZSGÁLATA.....	437
Kalmárné Rimóczi Csilla – Bakos Róbertné: AZ ONLINE KOM- MUNIKÁCIÓ JELENTŐSÉGE AZ UTAZÁSI DÖNTÉ- SEKBEN.....	447
Калмикова І. С. – Меліх О. О. – Меліх Т. Г.: СОЦІАЛЬНО- ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ТА ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТЯХ.....	457
Kampó Ildikó: AZ EU-S TURISZTIKAI FEJLESZTÉ- SI PROGRAMOK MEGJELENÉSE KÁRPÁTALJA HEGYVIDÉKI TERÜLETEIN.....	465
Kátay Ákos: A GLOBÁLIS SZÁLLODAVÁLLALATOK TER- JESZKEDÉSI AKTIVITÁSA ÉSZTORSZÁG, LETT- ORSZÁG, LITVÁNIA, BELARUSZ, UKRAJNA ÉS MOLDOVA FŐVÁROSAIBAN.....	475
Kóródi, Márta – Mondok, Anita – Szabó, Attila: THE AWARE- NESS AND ACCEPTANCE OF THE TOURISM BRAND “HEART OF THE HUNGARIAN GREAT PLAIN” AND ITS ATTRACTIONS.....	485
Lontai-Szilágyi Zsuzsanna – Oláh Natália – Tóth Nikoletta Marian- na – Gönczy Sándor: KERESLETELEMZÉS A MAGYAR- ORSZÁGRÓL A KÁRPÁTALJAI BEREKVIDÉKRE ÉRKEZŐ TURISTÁK KÖRÉBEN.....	495

<i>Máltesics Péter – Varjas János: AZ INTERAKTÍV TANULÁS ÖSVÉNYEIN. HAZAI ÉS NEMZETKÖZI GEOPARKOK OKTATÁSI MEGOLDÁSAI.....</i>	505
<i>Машіка Г. В.: АТРАКЦІЯ ЯК ДОМІНУЮЧА СКЛАДОВА ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ</i>	515
<i>Mátyás Szabolcs – Tokodi Panna: A TURIZMUSBIZTONSÁG EGYES ÖSSZETEVŐINEK VIZSGÁLATA A VISEGRÁDI ORSZÁGOKBAN</i>	523
<i>Меліх О. О. – Калмикова І. С. – Меліх Т. Г.: НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЧЕРЕЗ СФЕРУ ТУРИЗМУ</i>	533
<i>Mondok, Anita – Szüle, Picabo Heder: ADULTS-ONLY HOTEL – A POTENTIAL SPECIALIZATION FOR SUCCESS?</i>	539
<i>Осінчук А. С.: ПРАВОВИЙ ДИСКУРС ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</i>	549
<i>Пацюк В. С. – Герасімова С. В.: РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ.....</i>	557
<i>Papp Géza: A KÉZMŰVES TERMÉKEK IRÁNTI KERESLET KÁRPÁTALJA FESZTIVÁLJAIN</i>	565
<i>Sass Enikő – Berghauer Sándor: HELYZETKÉPAZ EGÁNEDE KÁRPÁTALJAI GAZDASÁGFEJLESZTÉSI PROGRAM TURIZMUSRA GYAKOROLT HATÁSAIRÓL</i>	575
<i>Sütő László – Baranyi Kinga – Baráz Csaba – Holló Sándor – Homoki Erika – Cs. Nagy Ádám – Gasztonyi Éva: A BÜKK-VIDÉK GEOPARK FÖLDTUDOMÁNYI ÉRTÉKEINEK ÉRTÉKELÉSE</i>	585
<i>Ситник О. І. – Хлевнюк О. Я. – Працьовитий М. М.: НЕПЕВНЕ МАЙБУТНЄ ЧИ ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ ГАЙВОРОНСЬКОЇ ВУЗЬКОКОЛІЙКИ</i>	595
<i>Смирнов І. Г.: ВОЄННИЙ ТУРИЗМ: ГЕТЬМАН П. КОНАШЕВИЧ-САГАЙДАЧНИЙ ЯК ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЛОГІСТ.....</i>	605
<i>Tarpai József: A KÁRPÁTALJAI MAGYAR KÖZÖSSÉG MEGMARADÁSÁT SZOLGÁLÓ KULTURÁLIS ÉS TURISZTIKAI FEJLESZTÉSEK AKTUÁLIS PÉLDÁI</i>	613

Уварова Г. Ш.: ФЕСТИВАЛЬНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ, ГЕОГРАФІЯ І ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ	621
Щука Г. П. – Сокол Т. Г.: МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В ТУРИЗМІ: ПОТРЕБИ ТА МОЖЛИВОСТІ	629
<i>Környezeti problémák / Проблеми довкілля / Environmental problems.....</i>	635
Apró Anna: SZEMPONTOK A FÉNYSZENNYEZÉS OKTA- TÁSÁHOZ A TANTERVI SZABÁLYOZÁS VONAT- KOZÁSÁBAN	637
Csoma Zoltán – Háger Krisztián – Csoma Zsuzsanna: A VÉRKE CSATORNA ÜLEDÉKÉNEK NEHÉZFÉM-SZENNYE- ZETTSÉGE	643
Dobó Marianna: A VÁLTOZÁSKEZELÉSI MÓDSZERTAN ALKALMAZÁSÁNAK PROBLEMATIKÁJA A VÉ- DELMI IGAZGATÁS TÉRSÉGI TERVEZÉSÉBEN	651
Hafenschner, Viktória Priscilla – Jankó, Ferenc: ENVIRON- MENTAL CONTROVERSY ON THE GABCIKOVO- NAGYMAROS WATER DAM, THE DANUBE RIVER. THE ASPECTS OF HUNGARIAN SCIENCE	659
Hardi Tamás – Hegyiné Bolla Katalin: A SZUBURBANIZÁ- CIÓ KÖRNYEZETÁTALAKÍTÓ SZEREPE A GYŐRI AGGLOMERÁCIÓBAN	667
Гінзула М. Я. – Смілик О. В. – Тесьолкіна Т. С.: АНАЛІТИ- КА СТРАТЕГІЧНИХ ДОКУМЕНТІВ МЕНЕДЖМЕН- ТУ ВОДНОГО СЕКТОРУ КРАЇН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ.....	675
Ігнатишин В. В. – Іжак Т. Й. – Ігнатишин М. Б.: МОНІТО- РИНГ ГЕОДИНАМІЧНОГО СТАНУ ЗАКАРПАТСЬ- КОГО ВНУТРІШНЬОГО ПРОГІНУ	683
Ігнатишин В. В. – Вербицький С. Т. – Ігнатишин А. В.: ГЕО- ФІЗИЧНІ ПОЛЯ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ЕКОЛОГІЧНО НЕ- БЕЗПЕЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ЗАКАРПАТТІ.....	691
Kajati, György – Németh, Mercédesz: THE ROLE OF LOCAL PRODUCTS IN EDUCATION AND THE ERASMUS+ PROGRAM	699

<i>Kályko A. – Bászjuk T. – Cselle D. – Napcsák I.:</i> A POLISSZJAI-ALFÖLD FOLYÓINAK JELENLEGI ÁLLAPOTA ÉS KÖRNYEZETI PROBLÉMÁJA.....	707
<i>Лісовський С. А.:</i> РОЛЬ ГЕОГРАФІЇ У ВПРОВАДЖЕННІ ПРОЦЕДУРИ СЕО ПРИ РОЗРОБЦІ ПЛАНІВ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	713
<i>Solymos Karolina – Csoma Zoltán:</i> AKÁRPÁTALJAI-ALFÖLD TALAJAI FELVEHETŐ MIKROELEM-TARTALMÁNAK ÉS -ELLÁTOTTSÁGÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA ELTÉRŐ HATÁSMECHANIZMUSÚ KIVONÓSZEREKBEN.....	723
<i>Vince Tímea – Csoma Zoltán – Molnár D. István – Gönczy Sándor:</i> A FELSZÍNI VIZEK NEHÉZFÉM-TARTALMÁNAK VIZSGÁLATA A NAGYMUZSALYI ARANYBÁNYA MEDDŐINEK KÖRNYEZETÉBEN	731

A LEADER HELYI AKCIÓCSOPORTOK MŰKÖDÉSÉNEK VIZSGÁLATA TERÜLETI EGYENLŐTLENSÉGI INDEXEK SEGÍTSÉGÉVEL

Veselicz Adél

*Debreceni Egyetem
veseliczadel1994@gmail.com*

Abstract

ANALYSING THE LEADER LOCAL ACTION GROUPS
WITH TERRITORIAL INEQUALITY INDEX

Veselicz, Adél

In the last 29 years the LEADER program was an emphasized part of the rural development in the European Union. The program has been operating in Hungary since 2004. In this article I explored the pertain of the money distribution in the LAGs with Lorenz curve and Gini coefficient. The article is based on literature and some basic statistics related to LEADER local action groups.

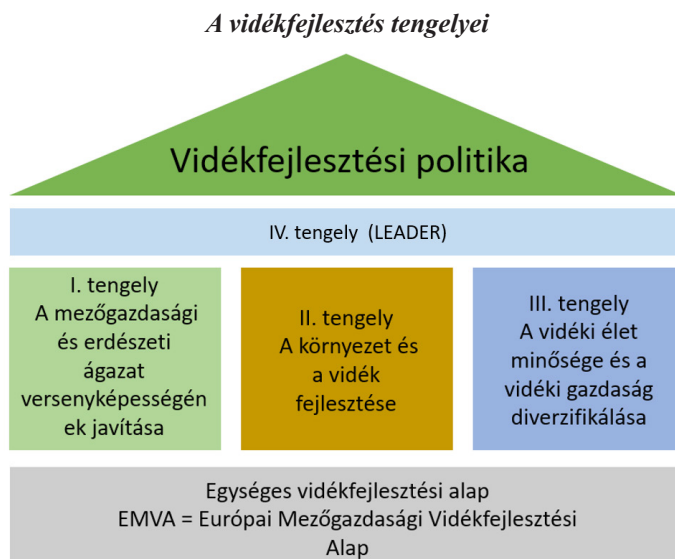
Keywords: *rural development, LEADER program, action groups, territorial inequality*

Bevezetés, problémafelvetés

A 20. század közepén a magyar felnőtt lakosság közel fele a mezőgazdaságban dolgozott mint földdel rendelkező paraszt, bér munkás vagy azok családjának tagja, 2001-ben viszont a mezőgazdaságban teljes munkaidőben foglalkoztatottak aránya az alkalmazásban állók teljes létszámának mindössze 7,2 százaléka volt. A lakosság jelentős tömegei sok szállal kötődnek a mezőgazdasági termelés részidős változataihoz, azonban az előbbi adat szerint a történelmi parasztság, amely hosszú ideig a magyar társadalom demográfiai értelemben domináns társadalmi alakulata volt, nem létezik többé (Kovách 2003). A mai vidéki Magyarországon jelen van a munkanélküliség, de egyes területeken, illetve szakmákban a munkaerőhiány is igen jelentős mértékben jelentkező társadalmi probléma. A vidéki, helyi közösségek elveszítették szolgáltató egységeiket, a közösség megtartására képes intézményeiket, az iskoláikat, a közösségi közlekedés lehetőségeit, egészségügyi intézményeiket, hivatalaikat, postáikat, gazdálkodóképességüket, a környezethez alkalmazkodó gazdálkodási lehetőségeiket és képességeiket, sokszor beleértve az élelmiszer-termelést is. Rendkívül fontosnak tartom, hogy Magyarországon az oly nagy hagyományokkal rendelkező vidéki térségeink újra önmagukra találjanak, és ehhez megkapják a megfelelő támogatást akár EU-s forrásból, akár hazai támogatásokból. Meglátásom szerint az együttműködések, a partnerségek kialakítása megfelelő megoldás.

dást nyújthat a vidéki térségek újbóli felvirágoztatására, vonzóvá tételére, a közszolgáltatások helyreállítására, az oktatás és szakképzés lehetőségeinek bővítésére. A LEADER-program hosszú távon alkalmas eszköz lehet arra, hogy újból feléledjenek általa a vidéki közösségek, hogy közösen haladjanak az általuk kijelölt úton.

1. ábra

Forrás: saját szerkesztés az enrd.ec.europa.eu alapján

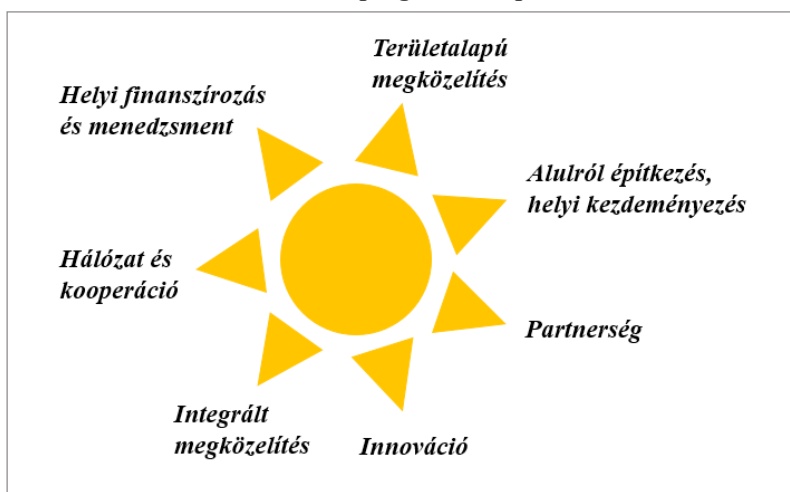
Jelen írás a 2007–2013 között zajló tervezési időszak Magyarországon megvalósított LEADER-programjára koncentrálna, az akciócsoportokra, valamint az általuk allokált fejlesztési forrásokra. Véleményem szerint azáltal, hogy a LEADER-forrásból támogatott projektek végső kedvezményezettjei helyi szinten dőlnek el, kevésbé elvárható dolog a HACCS munkaszervezetétől és vezetőitől, hogy részrehajlás nélkül „összák el” a helyi pályázók között az arra rendelkezésre álló forrásokat.

A LEADER-program rövid bemutatása a vizsgált országban

A LEADER egy francia kifejezésből kialakult mozaikszó, mely eredetileg a következőképpen hangzik: Liaison Entre Actions de Développement de l' Economie Rurale, amely magyarul annyit jelent, hogy akciók a vidéki gazdaság fejlesztéséért (Patkós 2013). Az 1991-ben létrehozott program az egyike az EU által megteremtett közösségi kezdeményezéseknek, ma

már az ötödik generációját éli¹. 1999 és 2002 között Magyarországon zajlottak Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Kistérségi Programok 190 kistérségben, nemzeti finanszírozásból, csoportonként 25 ezer euró költségvetéssel (Patkós 2016). A 2004-es európai uniós csatlakozás előtt 2001-ben elindult egy kísérleti program, melyet hazai forrásból finanszíroztak, de az európai uniós LEADER-alapelveknek megfelelően működött. A program a 2004–2006-ig tartó, második magyarországi szakaszban már az AVOP² részeként működött, s annak céljai mentén realizálódott. A 2007–2013 közötti időszakban már önálló tengelyként, az ÚMVP³ három intézkedéscsoportjának megvalósítási módszereként szolgált (1. ábra) (Varga 2010). A program célja a vidéki szereplők motiválása és támogatása a fenntartható, integrált és innovatív fejlesztési stratégiák megvalósításában. Olyan területeket hivatott támogatni, melyeket nem fednek le a tagállamok fejlesztési terveiben, viszont a fejlesztése az EU érdekében áll. Az akciócsoportok számára meghatározott keretösszeget helyi pályázat útján kell a végső kedvezményezettek számára biztosítani, a HACCS-ok által finanszírozott projekteknek illeszkedniük kell a térség helyi fejlesztési stratégiájához.

2. ábra

A LEADER-program 7 alapelve

Forrás: saját szerkesztés FVM hírlevél 1. száma alapján

¹ LEADER korszakai: LEADER I 1991–1994, LEADER II 1995–1999, LEADER+ 2000–2006, LEADER IV 2007–2013, LEADER 2014–2020

² Agrár- és Vidékfejlesztési Operatív Program

³ Új Magyarországi Vidékfejlesztési Program

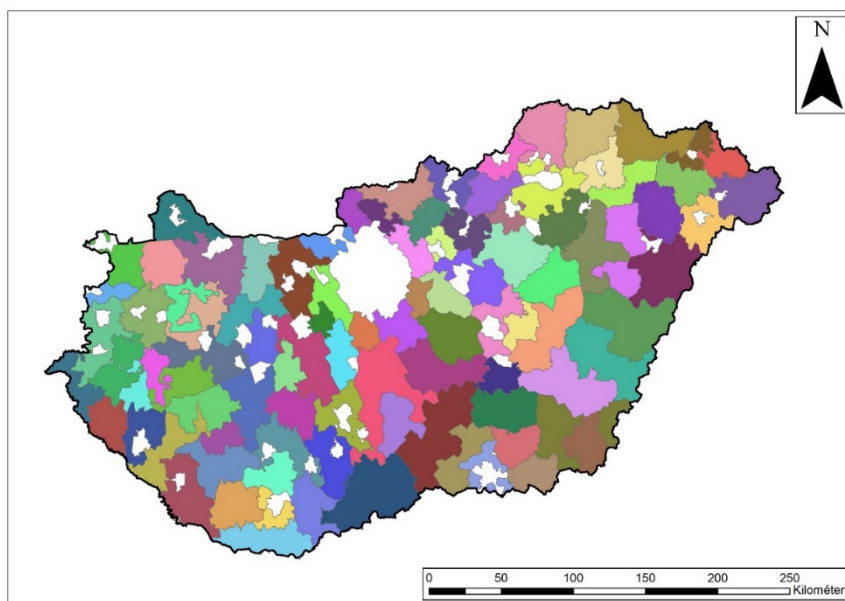
A helyi pályáztatás lebonyolításáért a HACS a felelős, ő értékeli és választja ki a támogatható fejlesztéseket. A program inkább a megvalósítás módját, mintsem a megvalósítandó konkrét célt határozza meg a térségeknek. Az egységes szemléletbe 7 alapelvvel foglalható össze (2. ábra), ezek az alapelvek kiegészítik és hatnak egymásra.

A LEADER-program egyik sajátossága, hogy alulról építkező helyi fejlesztésekkel kellene a vidéki területeken eljutni a megvalósítani kívánt cél felé, ez volna a módszer lényege, ugyanakkor az ÚMVP LEADER kezdeményezéssel éppen az volt az egyik legnagyobb gond, hogy ugyan elveiben – ideálisan – ez egy alulról építkező program, de a hazai gyakorlatban a LEADER-t felülről lefele irányuló, hierarchikus logika mentén hajtották végre (Kovács et al. 2011).

A 2007–2013-ig tartó programozási időszakban 96 helyi közösség (HACS) jött létre Magyarországon (3. ábra), amelyek a köz-, civil- és üzleti szféra képviselőit tömörítik. Az ország településeinek 96 százaléka, népességének pedig 44 százaléka – 4,5 millió fő – volt érintett a LEADER-ben a vizsgált időszakban.

3. ábra

Magyarország LEADER helyi akcióscsoportjai 2007–2013 között

Forrás: saját szerkesztés

Az ÚMVP IV. intézkedéscsoportja a LEADER-program, mely hozzájárul mind a I., II., de különösen a III. intézkedéscsoport (a vidéki élet minősége és a vidéki gazdaság diverzifikálása) célkitűzéseéhez a helyi akciócsoportok által lefedett területeken, a LEADER elvei alapján (3. ábra). Az ÚMVP arra ösztönözte az akciócsoportokat, hogy az előző tervezési időszakhoz képest nagyobb HACS-okat hozzanak létre. A tárcaközi egyeztetések feladatlehatárolása szerint az EMVA III. és IV. intézkedéscsoportjának forrásai a mezőgazdasági, illetve a mezőgazdasághoz kötődő fejlesztéseket részesítik előnyben.

Célkitűzés

A kutatás célkitűzése, hogy feltárja, hogy a helyi akciócsoportok a tagtelepülései között milyen egyenlőséggel vagy éppen egyenlőtlenséggel osztozták a IV. tengely LEADER-forrásait 2007 és 2013 között Magyarországon. A legkisebb és a legnagyobb egyenlőtlenségek földrajzilag az ország mely területein helyezkednek el? Vajon a kisebb településszámú akciócsoportoknál egyenletesebbnek mutatkozik a LEADER-forrás elosztása a települések között, mint a nagyobb településszámúaknál?

Felhasznált módszerek és eredmények

Az összeállított adatbázisból a szükséges adatok felhasználásával, Lorenz-görbe segítségével ábrázolásra került a vizsgált LEADER helyi akciócsoportok 2007–2013-as tervezési időszakában továbbpályáztatás útján szétosztott LEADER-források koncentrációja. A Lorenz-görbe kiválóan alkalmas az egyenlőtlenségek vizuális megjelenítésére, mely egy egységoldalú négyzetben elhelyezett sajátos ábra, amely két volumenadat (esetünkben a vizsgált települések lakosság száma és a vizsgált települések által elnyert LEADER-források) kumulált megoszlási viszonyait hasonlítja össze. A görbe a megfigyelt egységek számával egyenértékű pontokból álló tördelt vonal. Amennyiben a Lorenz-görbe egybeesik a négyzet átlójával, abban az esetben a koncentráció teljes hiánya mutatkozik. Ha a görbe a négyzet oldalával esik egybe, akkor szélsőséges koncentráció állapítható meg a vizsgált területegységek között, tehát az egyik vizsgált területegység a mennyiségi ismérvek teljes egészével rendelkezik. A Gini-együttható a Lorenz-görbe és a négyzet átlója által közrezárt terület nagyságát méri, s a koncentráció relatív nagyságát mutatja. 0 és 1 közötti értéket vehet fel. A 0 értéket akkor veszi fel, ha a négyzet átlója éppen egybeesik a Lorenz-görbével, vagyis a vizsgált mennyiségi ismérvi területi eloszlása egyenletes. A maximum értékét, tehát az 1-et akkor veszi fel, ha a vizsgált mennyiségi ismérvi területegységen koncentráció van, ebben az esetben a Lorenz-görbe vonala egybeesik a koordi-

nátatengely vonalával (Nemes Nagy 2005). A Gini-együttható kalkulációja alapján kapott eredmények térképi ábrázolás a 4. ábrán látható. 0,5 alatti értéket 7 db akciócsoport tudott produkálni, a 0,51–0,55 közé eső kategóriába 34 db akciócsoport került Gini-együtthatója alapján. A következő kategóriát a 0,56 és a 0,6 közé besorolt akciócsoportok alkotják, akik 31-en vannak, 0,61 és 0,65 közé eső értékekkel rendelkező HACS-ból 18 db-ot találhatunk, a legmagasabb kategóriába, a 0,65 és annál magasabb Gini-együttható-értékeket mutató akciócsoportok darabszáma pedig 6 (1. táblázat).

1. táblázat

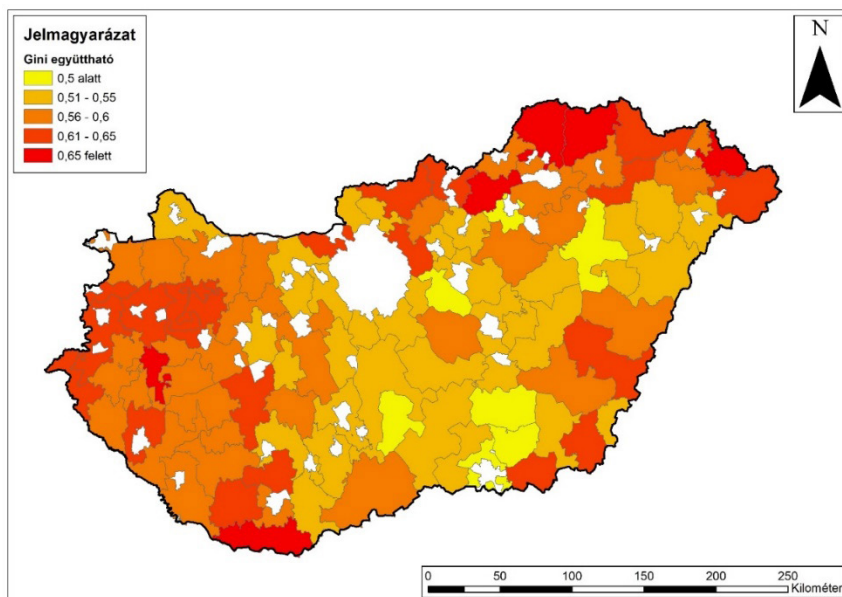
Az akciócsoportok darabszámai a kalkulált Gini-együttható-értékek kategóriáiban

Kategória	Helyi akciócsoport
0,5 alatt	7 db
0,51–0,55	34 db
0,56–0,6	31 db
0,61–0,65	18 db
0,65 felett	6 db

Forrás: saját szerkesztés

4. ábra

A magyarországi LEADER helyi akciócsoportok Gini-együttható-értékei (2007–2013 között)

Forrás: saját szerkesztés

A legalacsonyabb Gini-együtthatóval rendelkező akciócsoportok (7 db) a Dél-Alföld, az Észak-Alföld és az Észak-Magyarország régiókban találhatóak, ezekre az akciócsoportokra mind igaz, hogy az előzőekben bemutatott egy főre jutó LEADER-források alapján kialakított kategóriában mind a „hatan” a legmagasabb, azaz a 20 000 Ft/fő feletti osztályban szerepelnek.

A 0,65 feletti Gini-együttható csoportjába sorolt akciócsoportok (6 db) szinte kivétel nélkül határ menti területeken helyezkednek el, 3 HACS található az Észak-Magyarország régióban, 1-1 HACS az Észak-Alföld, a Dél-Dunántúl és a Nyugat-Dunántúl régiókban. A térképre rápillantva az is erősen szembetűnő, hogy a harmadik kategóriába, a 0,56 és 0,6 közé sorolt HACS-ok többsége a dunántúli régiókban, az ország nyugati részén helyezkednek el. Az 5. ábrán látható térkép azt ábrázolja, hogy a LEADER helyi akciócsoportokban mekkora mértékű volt a 2007–2013-as időszakban az 1 főre jutó LEADER-forrásból nyújtott támogatások mértéke. A térképről leolvasható, hogy a legtöbb, illetve a legkevesebb egy főre jutó forrás földrajzilag az ország, mely területén helyezkedik el. A legmagasabb kategóriába, a 20 000 forint vagy azt meghaladó egy főre jutó forrás kategóriájába összesen 21 akciócsoport sorolható. A legkisebb kategóriába, az 5 000 forint alatti egy főre jutó forrás csoportjába 6 akciócsoport került (2. táblázat).

2. táblázat

Az akciócsoportok darabszámai az egy főre jutó LEADER-források kategóriáiban

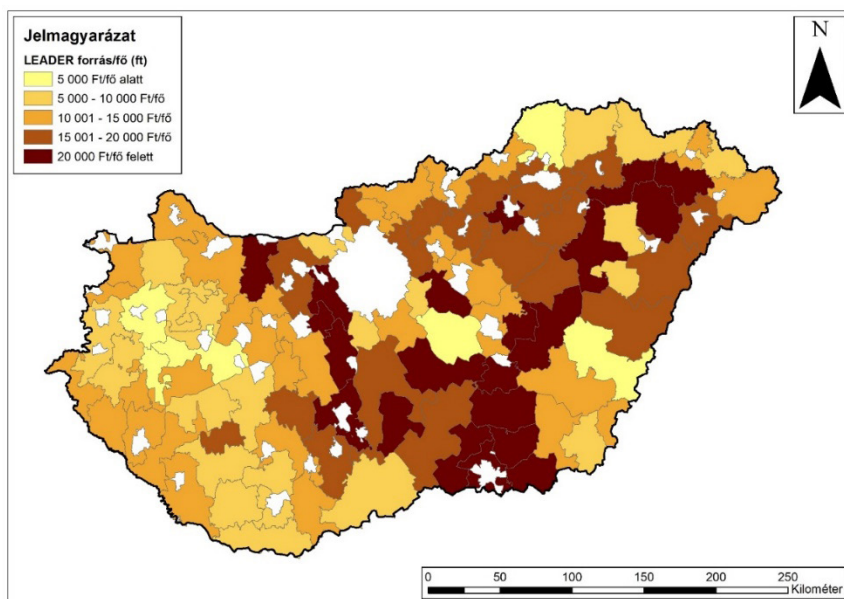
Kategória	Helyi akciócsoport
5 000 Ft/fő alatt	6 db
5 001–10 000 Ft/fő	21 db
10 001–15 000 Ft/fő	29 db
15 001–20 000 Ft/fő	19 db
20 000 Ft/fő felett	21 db

Forrás: saját szerkesztés

A legkevesebb (6 db) egy főre jutó LEADER-forrásokat juttató akciócsoportok közül 3 HACS a Nyugat-Dunántúl és a Közép-Dunántúl régióiban, további 1-1 HACS pedig a Dél-Alföld, Észak-Magyarország, valamint a Közép-Magyarország régióiban találhatóak.

5. ábra

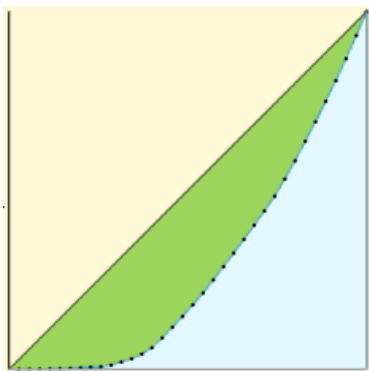
A magyarországi LEADER helyi akciócsoportok egy főre jutó kiosztott forrásai (2007–2013 között)

Forrás: saját szerkesztés

6. ábra

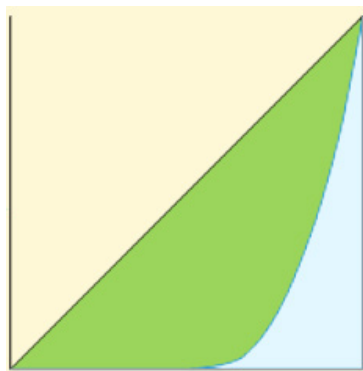
Alsó-Tisza Vidék Fejlesztéséért Egyesület Lorenz-görbéje

Forrás: saját szerkesztés

7. ábra

Dél-Baranya Határmenti Települések Egyesülete Lorenz-görbéje

Forrás: saját szerkesztés

A legmagasabb egy főre jutó LEADER-forrást kiosztó akciócsoportok többsége az Észak-Alföld és a Dél-Alföld régiókban helyezkednek el, de találunk ebbe a kategóriába sorolt akciócsoportokat Észak-Magyaror-

szág régiójában, valamint dunántúli régiókban is, úgymint a Közép-Dunántúl és a Dél-Dunántúl régiókban. A 6. és a 7. ábrán láthatjuk a legkisebb és a legnagyobb Gini-együttható-értékkel rendelkező akciócsoportok elkészített Lorenz-görbéjét. A fent leírtak alapján láthatjuk, hogy az Alsó-Tisza Vidék Fejlesztéséért Egyesület sokkal kevesebb tagtelepüléssel rendelkezik, hiszen sokkal kevesebb „ponttal” rendelkezik. A 6. ábrán látható görbe sokkal jobban közelít az átlóhoz, ezáltal egyenletesebb forráseloszlást mutat, mint a Dél-Baranya Határmenti Települések Egyesületének görbéje, mely a négyzet oldalához közelít.

Konklúziók

A Gini-együttható-értékek és a HACS-ok településszámai között található összefüggések azt mutatják, hogy a LEADER-források eloszlása egyenletesebben alakult azoknál a HACS-oknál, ahol kevesebb a települések darabszáma, azoknál az egyesületeknél szinte minden településre tudtak pénzt juttatni. Azoknál a HACS-oknál, ahol nagyon magas egyenlőtlenség mutatkozott (0,65 feletti Gini-együttható-értékek), a települések darabszáma akciócsoportonként 31 és 81 között volt. A 0,5 alatti Gini-együttható-értékkel rendelkező HACS-ok településszáma pedig 4 és 14 közötti volt. Láthatjuk, hogy micsoda óriási településszámbeli különbségek vannak e között a két kategória között, hogyan is lehetne 81 települést ellátnia akár pénzügyileg, akár adminisztrációs tekintetben egy 2-3 fős munkaszervezetnek, hiszen itt nemcsak a 81 fő települési polgármestert kellene egy közös cél érdekében, közös fejlesztési irányba terelni, mozgósítani, de ott vannak még a HACS tagságában a vállalkozások, a magánszemélyek és a civil szervezetek.

Köszönetnyilvánítás

A kutatás az EFOP-3.6.1-16-2016-00001 azonosító számú „Kutatási kapacitások és szolgáltatások komplex fejlesztése az Eszterházy Károly Egyetemen” című projekt keretében valósult meg.

Irodalom

- Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium 2004: LEADER-hírlevél, 1. szám, 16 p.
- Kovács I. 2003: A magyar társadalom „parasztalanítása” – európai összehasonlításban. Politikatudományi Szemle, 2003/3. szám, pp. 41–65.
- Kovács D. – Póla P. – Finta I. 2011: A Leader program és az alulról építkező vidékfejlesztés néhány tapasztalata Magyarországon. Gazdaság és Társadalom, 3–4., pp. 81–108.

- Nemes Nagy J. (szerk.) 2005: Regionális elemzési módszerek. ELTE Regionális Tudományi Tanszék, Budapest, 313 p.
- Patkós Cs. 2013: Térség- és településmenedzsment elektronikus tananyag 3.0 verzió, Eszterházy Károly Főiskola, Eger, 164 p.
- Patkós Cs. 2016: Homeopátiás vidékfejlesztés: LEADER akcióscsoportok Kelet-Közép-Európában. In: Berghauer S. et al. (szerk.): Társadalomföldrajzi kihívások és adekvát válaszlehetőségek a XXI. század Kelet-Közép-Európájában, Nemzetközi Földrajzi Konferencia, Beregszász, Ukrajna, II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, pp. 388–393.
- Varga E. 2010: A LEADER Program hazai gyakorlatáról. In: Gazdálkodás, 54. évf., 6. szám, pp. 609–619.

Т– 32 Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями. Збірник наукових робіт Міжнародної наукової географічної конференції «Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями», Берегове, 26–27 березня 2020 року. Том 1 / Редакційна колегія: Олександр Бергхауер, Лорант-Дейнеш Давід, Мирослав Дністрянський, Дюло Фодор, Лівія Гергей, Шандор Генці, Тібор Іжак, Андрій Моца, Стефан Молнар Д., Йосип Молнар, Тібор Нодь, Наталія Олаг, Гейзо Папп, Еники Шаш, Галина Щука, Атілла Товт, Тімео Вінце, Ольга Вірван – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. – 384 с. (угорською, українською та англійською мовою)

ISBN 978-617-7868-12-4

ISBN 978-617-7868-13-1 (Т. 1)

Двотомний збірник містить матеріали доповідей міжнародної наукової географічної конференції «Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями», яка мала відбутися 26–27 березня 2020 року в Закарпатському угорському інституті ім. Ф. Ракоці ІІ (м. Берегове), однак через епідемію коронавірусу та запровадження карантину була відкладена.

УДК: 911.3(4-11)(4-191.2)

Наукове видання

**СОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ
В СХІДНО-ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ: ПРОБЛЕМИ,
ТЕНДЕНЦІЇ, НАПРЯМИ**

Міжнародна наукова географічна конференція
Берегове, 26–27 березня 2020 року

Збірник наукових робіт

Том 1

2020 р.

Редакційна колегія:

*Олександр Бергхауер, Лорант-Дейнеш Давід, Мирослав Дністрянський,
Дюло Фодор, Лівія Гергей, Шандор Генці, Тібор Іжак, Андрій Моца,
Стефан Молнар Д., Йосип Молнар, Тібор Нодь, Наталія Олаг, Гейзо Папп,
Еники Шаш, Галина Щука, Атілла Товт, Тімео Вінце, Ольга Вірван*

Технічне редагування:

Олександр Добош

Верстка:

Вікторія Товтін, Мелінда Орбан, Олександр Добош

Коректура:

Беатрікс Пустой-Тарці, Едіна Шін, Олександр Кордонець, Томаш Врabelь

Обкладинка:

Стефан Молнар Д.

Відповідальні за випуск:

Льдіко Орос, Олександр Добош

Видавництво та поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»

вул. Гагаріна 36, м. Ужгород, 88 000. Електронна пошта: print@rik.com.ua

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК 5040 від 21 січня 2016 року*

Підписано до друку 28.07.2020. Шрифт «Times New Roman».
Папір офсетний, щільністю 80 г/м². Ум. друк. арк. 31,0. Формат 70x100/16.
Замовл. №1861/1. Тираж 300.